

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

ΙΕΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ

ΠΕΡΙ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ - ΘΕΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η «Θεία Λειτουργία» (που σημαίνει «έργο του λαού») είναι η σπουδαιότερη λατρευτική πράξη της Εκκλησίας. Κορυφώνεται με το ιερό Μυστήριο της «Θείας Κοινωνίας» ή «Θείας Μεταλήψεως», το οποίο μας παρέδωσε ο Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός το βράδυ του Μυστικού (Μυστηριακού) Δείπνου λίγο πριν από το Πάθος Του. Αφού ευλόγησε άρτο και οίνο, τα πρόσφερε στους μαθητές Του λέγοντας: *«Λάβετε και φάγετε· αυτό είναι το σώμα μου... πιείτε από αυτό όλοι, γιατί αυτό είναι το αίμα μου, που επισφραγίζει τη νέα διαθήκη και χύνεται για χάρη όλων, για να τους συγχωρηθούν οι αμαρτίες»* (Ματθ. 26,26). *«Αυτό που κάνω τώρα, να το κάνετε στην ανάμνησή μου»* (Λουκ. 22,19).

Με την τέλεση της Θείας Ευχαριστίας θυμόμαστε τον Κύριο και μετέχουμε μυστηριακά στη λυτρωτική Θυσία Του. Ο ιερούργος ευλογεί το ψωμί και το κρασί και αυτά με την ενέργεια του Αγίου Πνεύματος μεταβάλλονται. Ο άρτος γίνεται «Σώμα Χριστού», ενώ ο οίνος «Αίμα Χριστού», που προσφέρονται για να συγχωρηθούν οι αμαρτίες μας και να κληρονομήσουμε την Αιώνια Ζωή. Όταν λοιπόν κοινωνούμε, βάζουμε μέσα μας τον Χριστό και ενωνόμαστε μαζί Του.

Ο Κύριος μας λέει: *«Εγώ είμαι ο άρτος που κατέβηκε από τον ουρανό και χαρίζει τη ζωή· όποιος φάει απ' αυτόν τον άρτο θα ζήσει αιώνια. Και ο άρτος τον οποίο θα δώσω εγώ είναι το σώμα μου, που θα το προσφέρω για να ζήσει ο κόσμος... Αυτός που τρώει τη σάρκα μου και πίνει το αίμα μου έχει ζωή παντοτινή κι εγώ θα τον αναστήσω κατά την έσχατη ημέρα... Αυτός είναι ενωμένος μαζί μου, κι εγώ μ' αυτόν»* (Ιωάν. 6,51). Ουσιαστικά, μεταλαμβάνοντας τα Τίμια Δώρα γινόμαστε «σύσσωμοι και σύναιμοι» με τον Χριστό. Γινόμαστε «Χριστοφόροι» και «Θεοφόροι». Λαμβάνουμε πρόγευση της Αιώνιας Μακαριότητας.

Όμως, όταν ενωνόμαστε με τον Χριστό, ενωνόμαστε και μεταξύ μας. Γινόμαστε ένα Σώμα! Αυτό το ζωντανό Σώμα είναι η Εκκλησία (Α΄ Κορ. 12,27), η οποία έχει ως κεφαλή τον Χριστό και παίρνει ζωή από Εκείνον. Λέει χαρακτηριστικά ο Κύριος: «Εγώ είμαι η κληματαριά κι εσείς είστε τα κλήματα... Όποιος δεν μείνει ενωμένος μαζί μου (δια της Θείας Κοινωνίας) θα πεταχτεί έξω, όπως το ξερό κλήμα που το μαζεύουν και το ρίχνουν στη φωτιά» (Ιωάν. 15,4). Όπως η υλική τροφή δίνει ζωή στο σώμα, έτσι και η Θεία Κοινωνία δίνει ζωή στην ψυχή. Αυτός που δεν κοινωνεί αποκόπτεται από την πηγή της ζωής, νεκρώνεται πνευματικά και οδηγείται στον αιώνιο πνευματικό θάνατο.

Οι Απόστολοι τελούσαν καθημερινά Ευχαριστιακή Σύναξη και κοινωνούσαν όλοι (Πραξ. 2,46). Παράλληλα, έψαλλαν ύμνους, προσεύχονταν και θυμούνταν τη ζωή και τη διδασκαλία του Κυρίου. Ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου προστέθηκαν και νέες ευχές, ώσπου διαμορφώθηκε η Θεία Λειτουργία όπως την τελούμε σήμερα.

Η «Θεία Ευχαριστία» (άλλη ονομασία της Θείας Λειτουργίας) ή αλλιώς το «Κυριακό Δείπνο», δηλαδή το «Δείπνο του Κυρίου» (Α΄ Κορ. 11,20), δεν είναι μια αναπαράσταση ή επανάληψη της Θυσίας του Χριστού, διότι αυτή έγινε μία μόνο φορά στην ιστορία και δεν επαναλαμβάνεται. Επί της ουσίας, είναι μετοχή στη μία και μοναδική αυτή Θυσία του Χριστού, για να απολάβουμε τα λυτρωτικά οφέλη της.

Η Θεία Ευχαριστία ονομάστηκε έτσι, διότι έχει χαρακτήρα ευχαριστιακό. Όταν ο Χριστός προσέφερε τα Τίμια Δώρα ευχαρίστησε τον Πατέρα Του. Ομοίως κι εμείς, όταν προσφέρουμε την «αναίμακτο Θυσία» ευχαριστούμε τον Θεό. Συνάμα όμως, έχει και χαρακτήρα ιλαστήριο, ικετήριο, δοξολογικό. Προσφέρεται για όλους τους Αγίους και ιδιαιτέρως για την Υπεραγία Θεοτόκο. Προσφέρεται για τους κεκοιμημένους και ζώντες ορθοδόξους χριστιανούς, για τους ευρισκομένους σε ανάγκη και γενικότερα για όλο τον κόσμο.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗ ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Για να μπορεί ο άνθρωπος να μετέχει στη Θεία Ευχαριστία, απαιτούνται κάποιες προϋποθέσεις:

✠ *Να αποδέχεται τη διδασκαλία της Ορθοδόξου Χριστιανικής Εκκλησίας, όπως αυτή συνοψίζεται στο Σύμβολο της Πίστεως (στο γνωστό μας «Πιστεύω»).*

✠ *Να είναι βαπτισμένος κατά το Δόγμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας, διότι έτσι εισέρχεται σε αυτήν και γίνεται μέλος της.*

✠ *Να ζει σύμφωνα με το δέλημα και τις εντολές του Θεού, με πίστη, αγάπη και αρετή, αποφεύγοντας την αμαρτία.*

✠ *Να προετοιμάζεται πνευματικά με προσευχή και νηστεία.*

✠ *Να εξομολογείται για να συγχωρούνται οι αμαρτίες του και να κοινωνεί με καθαρή καρδιά.*

✠ *Να έχει την έγκριση του Εξομολόγου - Πνευματικού.*

Τις προϋποθέσεις αυτές θα μπορούσαμε να τις συνοψίσουμε στα λόγια που εκφωνεί ο Ιερέας, όταν καλεί τους πιστούς να κοινωνήσουν: «*Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε*». Δηλαδή «*Ελάτε να κοινωνήσετε, μόνο αν έχετε πίστη και σεβασμό στον Θεό, αλλά και αγάπη για Εκείνον και τους συνανθρώπους σας!*». Εάν επί παραδείγματι έχουμε έχδρα στην καρδιά μας για κάποιο πρόσωπο, δεν θα πρέπει να κοινωνήσουμε διότι μπορεί να ζημιωθούμε. Η Θεία Κοινωνία είναι «*δεικό πυρ*» που φωτίζει και αγιάζει τους ευσεβείς, αλλά κατακαίει τους αναξίους. Συνεπώς, για τη μετοχή μας στο ιερό Μυστήριο, είναι αναγκαίο να υπάρχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις.

Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΧΝΗΣ ΘΕΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ένα ερώτημα που τίθεται είναι: πόσο συχνά χρειάζεται να κοινωνούμε; Όσο το δυνατόν συχνότερα! Αν υπάρχουν οι προϋποθέσεις, ακόμη και σε κάθε Θεία Λειτουργία. Διότι όπως τρώμε καθημερινά για να μπορούμε να ζούμε, έτσι πρέπει και να κοινωνούμε συχνά, για να «*ζει*» η ψυχή μας. «*Σας βεβαιώνω, πως αν δεν*

δεν φάτε τη σάρκα μου και δεν πιείτε το αίμα μου, δεν θα έχετε μέσα σας ζωή» (Ιωάν. 6,53). Η αρχαία παράδοση της Εκκλησίας μας υποδεικνύει να κοινωνούμε συχνά, για να μην υποσιτιζόμαστε πνευματικά. Επομένως, μπορούμε να κοινωνούμε τις Κυριακές, τα Σάββατα και στις εορτές.

Μάλιστα, σύμφωνα με τους ιερούς Κανόνες της Εκκλησίας οφείλουμε να εκκλησιαζόμαστε και να κοινωνούμε κάθε Κυριακή, που είναι η «ημέρα του Κυρίου» (Αποκ. 1,10/Α΄ Κορ. 16,2/Πραξ. 20,7). Η Κυριακή είναι η κατεξοχήν ημέρα της λατρείας του Θεού, η ημέρα της Αναστάσεως του Χριστού, η ημέρα της σωτηρίας μας. Κατά τους ιερούς Κανόνες, όποιος απουσιάσει τρεις συνεχόμενες Κυριακές από τη Θεία Λειτουργία άνευ σοβαρής αιτίας, αφορίζεται, δηλαδή αποκόπτεται από το Σώμα της Εκκλησίας (80^{ος} Κανών ΣΤ΄ Οικ. Συνόδου). Κατ' ουσίαν, μόνος του θέτει τον εαυτό του εκτός Εκκλησίας.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ

Από τα προαναφερθέντα, μπορούμε να αντιληφθούμε ότι η Θεία Λειτουργία δεν είναι απλώς μια προσευχή, αλλά ένα πνευματικό τραπέζι, στο οποίο μας καλεί ο οικοδεσπότης Χριστός, για να μας προσφέρει την πολυτιμότερη τροφή: το δείο Σώμα και Αίμα Του. Γι' αυτό άλλωστε σταυρώθηκε για εμάς, για να μας προσφέρει αυτά τα ανεκτίμητα Δώρα της Θυσίας Του για τη σωτηρία μας.

Επί της ουσίας, η Θεία Λειτουργία είναι το κέντρο της χριστιανικής μας ζωής. Είναι το «Μυστήριο των Μυστηρίων»! Είναι το αποκορύφωμα της αγαπητικής μας σχέσης με τον Χριστό. Ο Θεός μας δημιούργησε από αγάπη, για να ενωθεί μαζί μας και να μας κάνει μετόχους αυτής της αγάπης Του. Αυτό ακριβώς συντελείται στη Θεία Ευχαριστία. Η οντολογική, η υπαρξιακή μας ένωση με τον Χριστό, που είναι και ο κύριος σκοπός της υπάρξεώς μας.

Μακάρι, να ανταποκριθούμε στην αγάπη του Θεού και να αξιοποιήσουμε τη μεγίστη δωρεά της Θυσίας Του, που θα μας καταστήσει κοινωνούς της θείας μακαριότητας και στην παρούσα ζωή και στην Αιώνια!